

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Efter at der er givet alt det til Hæren indkaldte Mandskab en samlet Uddannelse som menige, udtages blandt disse det fornødne Antal Befalingsmandselever, hvorefter et ligeledes ved Hærloven fastsat Antal menige forbliver til fortsat Tjeneste, medens de øvrige hjemsendes.

Bestemmelserne herom findes i Hærloven af 1867, § 16, i hvilken det blandt andet hedder: „Til at forblive til fortsat Tjeneste udtages forlods de menige, der ikke have opnaaet tilstrækkelig Uddannelse. Ordensfølgen mellem de øvrige menige, der forblive, og dem, der hjemsendes, bestemmes ved Lodtrækning. Bytning af det saaledes trukne Nummer kan tillades, men ved de Vaaben, som i deres aarlige Tilgang behøve et bestemt Antal Haandværkere, sker dog Lodtrækningen og Bytningen kun inden for de Grupper, i hvilke Mandskabet af Hensyn hertil inddeles.“

Om Nummerbytningen udtales saaledes ganske vist, at den *kan* tillades, men Krigsministeriet har stadig gjort den Opfattelse gældende, at Ordene „kan tillades“ maa forstås som om der stod „tillades“, idet Bestemmelsen næppe har tilsigtet kun at give en af de foresattes Tilladelse betinget Ret, men derimod en ubetinget Ret til Bytning inden for Grupperne, hvad der ogsaa synes at fremgaa af Udtalelserne i Motiverne til Hærlovsforslagets § 16 (Rigsdagstidende 1866—67, Tillæg A. Sp. 1700—1701), hvor det blandt andet hedder: „Da det Mandskab, der bliver tilbage, ikke væsentligst er paaregnet til Stede for sin Uddannelses Skyld, men navnlig for at udføre en bestemt Tjeneste, *maa det betragtes som ligegyldigt for Hæren, hvem af de menige, der bliver, og hvem der sendes hjem.* Afgørelsen heraf kan da ske ved Lodtrækning, og indbyrdes Bytning mellem dem, som have deltaget i denne, vil kunne tillades.“

Denne Krigsministeriets Opfattelse af Ordene i Hærlovens § 16 bestyrkes formentlig ogsaa ved Affattelsen af Bestemmelsen i Tillægsloven af 13. April 1894 § 2 i Slutningen, idet den der givne Bemyndigelse til under visse Forudsætninger at ophæve Bestemmelsen om Tilladelse til den i § 16 i Loven af 6. Juli 1867 nævnte Nummerbytning ellers maatte synes at være overflødig.

Naar man nu har fundet det ønskeligt at foreslaa en Ændring af den omhandlede Bestemmelse, er Grunden følgende.

Det har Aar efter Aar vist sig, at de til fortsat Tjeneste liggende menige, særligt ved Fodfolket, hverken hvad Opførsel i det hele eller hvad Resultatet af Uddannelsen angaar, tilfredsstiller berettigede Fordringer. Aarsagen hertil er hovedsagelig den, at det ofte er de daarlige Elementer blandt de menige, som, utilbøjelige til regelmæssigt Arbejde i deres civile Liv, ved Udsigten til den undertiden ret høje Bytningssum*) lade sig friste til at sælge deres Frinummer. Af Mangel paa Evne til at underordne sig den militære Tjenestes regelmæssige Former have den Art menige ofte erhvervet sig en længere Række Straffe under den første Uddannelse (Rekrutskolen); og naar de nu ved at sælge deres Frinummer faa saa mange Penge i Hænde, at de ere ude af Stand til at administrere dem paa fornuftig Maade, bortødsles de ofte i Svir og Drukkenskab, og først naar Pengene ere opbrugte, ophøre som Regel Udskejelserne; ved Hjemsendelsen have da saadanne Personer ingen anden Erindring tilbage om Bytningssummen end en Straffeliste, der fremviser en lang Række strenge Straffe.

Det er jo uden for al Tvivl, at Militærtjenesten i saadanne Tilfælde maa siges at virke demoraliserende paa Individet, og hertil kommer, at der undertiden blandt Kammeraterne kan findes svage Karakterer, der lade sig friste til ogsaa at hengive sig til Udskejelser, naar blot en anden betaler.

Til Belysning af de her omhandlede Forhold skal anføres et Eksempel, hentet fra en Fodfolksbataillon i en jydsk Provingarnison.

Af 100 menige, der forbleve til fortsat Tjeneste fra den 8. Oktober 1901 til den 9. Juni 1902, havde 35 solgt deres Frinummer.

*) I 1902 var Bytningssummen for et enkelt Nummer ved Livgarden 850 Kr. Den er dog gennemgaaende betydelig lavere. Gennemsnitssummen var for samtlige Hærens Afdelinger det nævnte Aar ca. 200 Kr. pr. Mand, og den totale Byttesum androg ca. 167,000 Kr.